DOKUMENTACJA PROJEKTU Z PRZEDMIOTU BAZY DANYCH I SIEĆ APTEK

Katarzyna Kalota WFiIS, Informatyka Stosowana, rok III

I. Projekt koncepcji, założenia

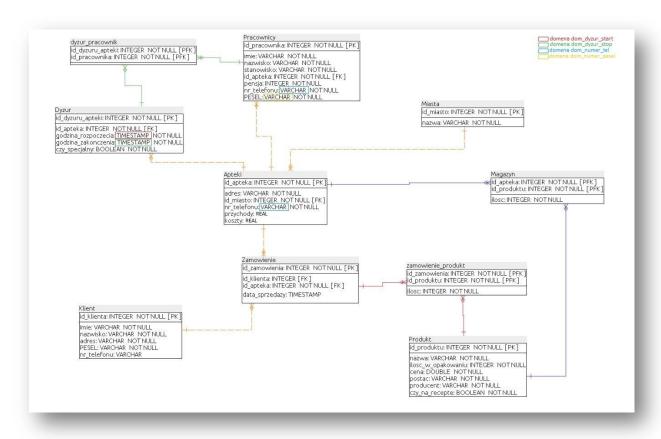
Tematem projektu jest sieć aptek. Jego głównym zadaniem jest możliwość wprowadzania nowych zamówień (na zasadzie sprzedaży leku w aptece). Użytkownik może korzystać z dwóch poziomów dostępu – administratora oraz zwykłego użytkownika (realizowane na poziomie aplikacji). Aplikacja pozwala na stworzenie nowych aptek (oraz pozostałych tabel, które są z nią związane), dopisanie klientów do bazy czy uzupełnienie magazynów poszczególnych aptek oraz wyświetlanie rekordów zawartych w bazie.

II. Projekt diagramów

Baza zawiera

- 6 encji
 - o Apteki
 - przychody są sumą cen sprzedanych leków, koszty sumą cen leków zakupionych do Magazynu,
 - Zamówienie
 - dzięki tabeli *zamówienie produkt* może się składać z kilku produktów,
 - jeśli lek jest na receptę, to klient musi być przypisany do zamówienia,
 - o Klient,
 - o Produkt,
 - o Pracownik,
 - 0 Dyżur
 - na jednym dyżurze może być kilku pracowników,
 - dyżur jest specjalny, jeśli odbywa się w sobotę lub w niedzielę,
- 3 tabele asocjacyjne
 - o dyżur pracownik,
 - o zamówienie produkt
 - Magazyn
 - Tabela asocjacyjna między tabelami *Produkt* oraz *Apteka*
 - Stanowi "zaplecze" danej apteki
 - Jeśli danego produktu jest za mało, cena jego zakupu do magazynu wynosi
 70% podanej ceny produktu i jest wliczana w koszty apteki
- 1 tabelę słownikową
 - o Miasta.

Wszystkie tabele, ich atrybuty oraz relacje między encjami zostały przedstawione na poniższym diagramie ERD.

III. Projekt logiczny

Encje, sekwencje, wyzwalacze i domeny

Do każdej z encji oraz do tablicy słownikowej została stworzona sekwencja, która do kluczy głównych przypisuje kolejne liczny naturalne. Dla kolumn *PESEL* oraz *nr_telefonu* w tabeli *Pracownicy* oraz *Apteki* utworzone zostały domeny *dom_numer_tel* oraz *dom_numer_pesel*, które sprawdzają, czy wartości wpisywane do powyższych pól mają odpowiednio 9 lub 11 cyfr. Kolejne domeny, *dom_dyzur_start* oraz *dom_dyzur_stop* sprawdzają, czy dyżury rozpoczynają się i kończą o odpowiednich godzinach (poranna zmiana może zacząć się najwcześniej o 7 i skończyć najpóźniej o 14:59, natomiast zmiana popołudniowa musi zawierać się w godzinach 16:00-23:59). Analogicznym zabezpieczeniem dodawania wartości *PESEL* oraz *nr_telefonu* do tablicy *Klient* są 2 wyzwalacze: *nr_telefonu_klient* oraz *pesel_klient*. Pola *PESEL* w tabelach *Klient* oraz *Pracownicy* zostały obłożone ograniczeniem typu UNIQUE – w tabeli nie może być kilka osób o tym samym numerze PESEL.

Kod SQL zawierający stworzenie wszystkich tabel oraz wyżej opisanych domen, wyzwalaczy oraz sekwencji znajduje się <u>tutaj</u>.

Funkcje i widoki

Na podstawie tabel z bazy zostały stworzone 3 widoki:

- zamowienia_info zawiera informacje o sprzedanym produkcie oraz o kliencie,
- wszystkie_zamówienia podobnie jak widok powyżej, zawiera informacje o zamówieniu, jednak zawarte są w nim również zamówienia dla których nie mamy danych o kliencie (stworzone poprzez FULL OUTER JOIN zawiera puste pola)
- apteka_info zawiera informacje o wszystkich aptekach

Dla widoków *zamowienia_info* oraz *wszystkie_zamowienia* zostały stworzone funkcje: *wypisz_zamowienia(integer)* oraz wypisz_*wszystkie_zamowienia(integer)*, które, po przekazaniu ID apteki jako argumentu, korzystają z widoków i zwracają informacje dotyczące poszczególnych aptek.

Pozostałe funkcje:

- *podaj_id_produktu(varchar,varchar,integer)* zwraca ID produktu na podstawie jego nazwy, postaci oraz ilości leku w opakowaniu,
- *sprawdz_czy_lek_na_recepte(integer)* na podstawie ID produktu zwraca informację (jako boolean), czy lek jest na receptę,
- *sprawdz_ile_sztuk_w_magazynie(integer,integer)* na podstawie ID apteki oraz ID produktu zwraca ilość sztuk danego leku w magazynie określonej apteki,
- czy_klient_jest_w_bazie(varchar) na podstawie numeru PESEL danego klienta funkcja sprawdza, czy jest on w bazie danych i zwraca prawdę lub fałsz,
- dodaj_klienta(varchar, varchar, varchar, varchar, varchar) funkcja dodaje nowego klienta do bazy (dane przekazane są jako argumenty),
- sprawdz_id_klienta(varchar) na podstawie numeru PESEL klienta funkcja zwraca jego ID,
- podaj_id_zamowienia(integer,integer,timestamp) funkcja szuka i zwraca ID zamówienia na podstawie przekazanych argumentów – ID klienta, ID apteki oraz dacie sprzedaży,
- podaj_id_zamowienia_bez_klienta(integer,timestamp) funkcja analogiczna do powyższej, nie bierze pod uwagę ID klienta,
- aktualizuj_stan_magazynu(integer,integer,integer)- na podstawie ID apteki oraz ID produktu zmniejsza ilość leku w danych magazynie o ilość przekazaną jako trzeci argument,
- aktualizuj_przychody(integer,integer,integer)- na podstawie ID apteki, ilości sprzedanego produktu oraz jego ID zwiększa przychody apteki,
- wypisz_postacie_leku(varchar) dla podanej nazwy leku zwraca wszystkie postacie, pod jakimi występuje,
- wypisz_ilosc_leku(varchar) analogicznie do funkcji wyżej zwraca dostępne wielkości opakowań leków,
- min_magazyn(integer) funkcja sprawdza, którego leku w magazynie jest najmniej i zwraca tę wartość,
- *sprzedane_produkty(integer)* funkcja zwraca podsumowanie sprzedaży -ID produktu oraz sumę opakowań sprzedanych w danej aptece (ID przekazane jako argument),
 - na potrzeby tej funkcji został stworzony nowy typ ilosc_sprzedanych_produktow,

- najlepszych_10_klintow(integer) funkcja zwraca informacje o 10 klientach, którzy mają najwięcej zamówień w bazie (zwraca ID klienta oraz ilość złożonych przez niego zamówień,
 - o na potrzeby tej funkcji został stworzony nowy typ naj_10_klientow.

Kod SQL zawierający wszystkie opisane funkcje znajduje się tutaj.

IV. Projekt funkcjonalny

Projekt znajduje się na serwerze Pascal. <u>Strona startowa</u> daje możliwość zalogowania się do bazy na dwa sposoby:

- jako administrator bazy poprzez zaznaczenie opcji *Administrator* oraz wpisanie **loginu** *admin* oraz **hasła** *apteka*,
 - o administrator może dodawać nowe rekordy do *tabel Miasta, Apteki, Pracownicy, Dyżur, Dyżur-Pracownik, Produkt* oraz *Magazyn* (tej możliwości nie ma "zwykły" użytkownik bazy),
 - po zalogowaniu się na górze strony pojawią się zakładki o nazwach odpowiadających nazwom tabel w bazie – wybierając każdą z nich wyświetlamy formularz do wprowadzania danych (wszystkie dane muszą zostać uzupełnione aby rekord został wprowadzony do bazy),
 - o po dokonaniu (lub próbie) zmian na dole w każdej zakładce pojawia się przycisk *Aktualizuj bazę*. Po zakończeniu dodawania rekordów należy wcisnąć dany przycisk, aby ostatnie wprowadzone zmiany były widoczne w pozostałych zakładkach (przycisk działa jak odświeżenie strony),
- jako użytkownik danej apteki poprzez zaznaczenie odpowiedniej opcji oraz wpisanie loginu, czyli adresu apteki oraz hasła, czyli miasta, w którym znajduje się apteka (przykładowo login: Pawia 21 hasło: Kraków – należy zwracać uwagę na wielkość liter oraz polskie znaki i spacje!),
 - użytkownik może wprowadzać nowe zamówienia oraz wyświetlać informacje z różnych tabel,
 - o po zalogowaniu się widzimy dane na temat apteki, do której się zalogowaliśmy. Podobnie jak w przypadku administratora, na górze strony pojawiają się zakładki z nazwami identycznymi jak nazwy tabel. Po kliknięciu na każdą z nich rozwijamy nowe zakładki, które pełnią różne funkcje:
 - Sprzedaż
 - Nowe zamówienie z list rozwijalnych wybieramy kolejno: lek, postać oraz ilość leku w opakowaniu, a następnie ilość sztuk danego produktu. Jeśli dany produkt jest w sprzedaży, otrzymujemy możliwość zakończenia zamówienia lub wyboru kolejnego leku. Jeśli zdecydujemy się zakończyć zamówienie i zawierało ono przynajmniej jeden lek na receptę, pojawi się formularz danych klienta, który musimy uzupełnić. Po ich wypełnieniu kończymy zamówienie. W każdym momencie zamówienia możemy zrezygnować z zamówienia naciskając przycisk *Anuluj zamówienie* powoduje od usunięcie wszystkich produktów z zamówienia.

- Wypisz zamówienia na receptę otrzymujemy informacje o zamówieniu, czyli o zakupionym produkcie oraz o kliencie (tylko dla zamówień zawierających produkty na receptę).
- Wypisz wszystkie zamówienia analogicznie jak poprzedni przycisk – otrzymujemy dane o wszystkich zrealizowanych zamówieniach.

Magazyn

- o Stan magazynu- otrzymujemy informacje o lekach w magazynie
- Sprawdź ilość działa analogicznie do poprzedniego guzika pozwala na szybsze znalezienie leków, których ilość w magazynie jest mniejsza od podanej liczby.

Pracownicy

- Sprawdź kadrę po wybraniu określonego stanowiska pojawiają się informacje na temat określonych pracowników.
- Wyświetl pracowników apteki otrzymujemy informacje o wszystkich pracownikach danej apteki.

Dyżury

- Wyświetl pracowników na obecnym dyżurze otrzymujemy dane pracowników, którzy w obecnej chwili znajdują się na dyżurze (ponieważ wszystkie apteki nie działają w godzinach 00:00 7:00 w tych godzinach nie pojawi się żadna informacja).
- Wyświetl informacje o dzisiejszych dyżurach otrzymujemy dane o godzinach dyżurów (z obecnego dnia) oraz osobach, które pracują w ich trakcie.

Klienci

 Wyświetl klientów apteki – otrzymujemy dane klientów dotychczas zapisanych w bazie.

Statystyki

- Ilość sprzedanych leków wyświetla informacje o ilości sprzedanych opakowań danego produktu.
- Najlepsi klienci wyświetla 10 klientów, którzy złożyli najwięcej zamówień w danej aptece.

V. Dokumentacja

Dane zostały wprowadzone ręcznie, bezpośrednio do bazy danych oraz poprzez gotową aplikację klienta zawierającą odpowiednie formularze.

Dokumentacja techniczna

Aplikacja została stworzona w języku PHP oraz Javascript. Składa się z 45 plików:

- Apteka.php, logowanie.php, wylogowanie.php, czy zalogowany.php pliki służące do logowania/wylogowania się z aplikacji,
- *start.php* strona zawierająca pola potrzebne do zalogowania się do bazy,
- Baza.php, BazaAdmin.php strony główne widoczne po zalogowaniu się odpowiednio jako zwykły użytkownik i administrator,

- aptekaAdmin.php, nowaApteka.php pliki służące do stworzenia nowego rekordu w tabeli Apteki,
- miastaAdmin.php, noweMiasto.php pliki służące do stworzenia nowego rekordu w tabeli Miasto,
- magazynAdmin.php, nowyMagazyn.php pliki służące do stworzenia nowego rekordu w tabeli Magazyn,
- dyzuryAdmin.php, nowyDyzur.php pliki służące do stworzenia nowego rekordu w tabeli Dyzur,
- pracownicyAdmin.php, nowyPracownik.php pliki służące do stworzenia nowego rekordu w tabeli Pracownicy,
- produktAdmin.php, nowProdukt.php pliki służące do stworzenia nowego rekordu w tabeli Produkt,
- dyzurPracownikAdmin.php, nowyDyzurPracownik.php, aptekaDyzurPracownik.php pliki służące do stworzenia nowego rekordu w tabeli Dyzur-Pracownik,
- *informacje.php* plik wypisujący dane o aptece,
- sprzedaz.php, szczegóły.php, infoOKliencie.php, sprzedazBezKlienta.php, sprzedazZKlientem.php, zatwierdzLek.php – pliki umożliwiające zrealizowanie nowego zamówienia, korzystają z wielu wymienionych wyżej funkcji, m. in. wypisz_postacie_leku, sprawdz_czy_lek_na_recepte, aktualizuj_przychody itd.
- zrealizowaneZamowienia.php, wszystkieZamowienia.php pliki odpowiadające za wyświetlanie informacji w zakładce Sprzedaż,
- *obecnyDyzur.php, dyzuryDzisiaj.php* pliki odpowiadające za wyświetlanie informacji w zakładce *Dyzury*,
- wszyscyKlienci.php pliki odpowiadające za wyświetlanie informacji w zakładce Klienci,
- stanMagazynu.php, magazynMniejNiz.php, magazynMniejNiżWypisz.php pliki odpowiadające za wyświetlanie informacji w zakładce Magazyn,
- wypiszStanowisko.php, sprawdzStanowisko.php, wszyscyPracownicy.php pliki odpowiadające za wyświetlanie informacji w zakładce Pracownicy,
- sprzedaneLeki.php, najlepsiKlienci.php pliki odpowiadające za wyświetlanie informacji w zakładce Statystyki
- Baza.js, style.css plik javascriptowy zawierający funkcje oraz arkusz stylu.

Źródła:

- php.net
- phpkurs.pl
- w3schools.com/php
- postgresql.org/docs/10/static/
- tutorialspoint.com/postgresql/
- postgresqltutorial.com